

**EVALUACIJA STRATEGIJE RAZVOJA METROLOGIJE
U CRNOJ GORI ZA PERIOD 2016 – 2018.**

presjek stanja – avgust 2018. godine

Sadržaj:

- ❖ Opšte napomene
- ❖ SWOT analiza
- ❖ Strateški i operativni ciljevi
- ❖ Indikatori
- ❖ Tabela prikaz Strateških ciljeva Zavoda za metrologiju evaluiranih kroz mjerljive indikatore, a koji su definisani kroz Strategiju razvoja metrologije u Crnoj Gori za period 2016 – 2018.
- ❖ Prilog – Detaljan prikaz pregledanih, ovjerenih i odbijenih mjerila u Zavodu za metrologiju (zaključno sa 30. julom 2018. godine)

❖ **Opšte napomene**

Strategijom razvoja metrologije za period 2016-2018 su definisana glavna strateška opredjeljenja metrologije u Crnoj Gori. Cjelokupna Strategija je zasnovana na prethodnim iskustvima i detaljnim analizama ranijeg poslovanja. Prije svega akcenat je stavljen na usklađivanje propisa iz oblasti metrologije sa zakonodavstvom EU, kroz transponovanje i implementaciju propisa EU u crnogorsko zakonodavstvo, a samim tim i u svakodnevnicu crnogorskih građana. Metrologija je nauka koja se provlači kroz skoro sve oblasti privrede, tako da su propisi iz ove oblasti jedan od temelja funkcionisanja crnogorske privrede. U daljem tekstu Strategije su dati detaljni prikazi svih ciljeva i njihova trenutna realizacija u Zavodu za metrologiju, koji je glavni nosilac realizacije aktivnosti koje su njom predviđene.

❖ **SWOT analiza**

Prilikom izrade Nacrta Strategije razvoja metrologije u Crnoj Gori za period 2016.-2018., rađena je SWOT analiza, kreirani su strateški i operativni ciljevi i prepoznati su indikatori. U daljem tekstu je dat kratak osvrt na SWOT analizu iz Strategije razvoja metrologije u Crnoj Gori za period 2016.-2018.

Analizirajući svoje snage, prepoznali smo da je Zavod za metrologiju, kao stub sistema metrologije u Crnoj Gori, a uzimajući u obzir i istorijski razvoj crnogorskog metrološkog sistema, postigao vrlo visok nivo kvaliteta, i da na ovom nivou postoje svi osnovi metrološke sljedivosti u Crnoj Gori. Velikom prednošću smatramo i veoma zadovoljavajuću kompetentnost službenika Zavoda, kao i njihovu motivaciju da poboljšaju i unaprijede svaki aspekt rada. Takođe, akreditacija laboratorija i brojna međulaboratorijska poređenja, koja su glavno obilježje našeg imidža, ne bi bila moguća bez neophodne finansijske podrške.

Nedostatak odgovarajućeg objekta za Zavod za metrologiju i nedovoljan broj zaposlenih se priznaju kao slabosti naše institucije. One su usko povezane sa druge dvije slabosti, a to su ograničeni resursi i prihod od naknada koje nisu dostupne u traženom iznosu. Osim toga, nedovoljna implementacija standarda sistema kvaliteta u privredi, a koji se odnose na kalibraciju mjernih instrumenata je takođe prepoznata kao slabost.

Imajući u vidu naše slabosti, ali i snage u potrazi smo za prilikama koje ovu instituciju mogu podići i na još veći nivo. Razvoj crnogorske privrede je ključ razvoja metrologije. U oblastima energetike, industrije, zaštite životne sredine industrijska metrologija bi mogla da se nesmetano razvija jer je njena primjena u ovakvim privrednim granama neophodna.

Kao važnu priliku, prepoznali smo članstvo Zavoda za metrologiju u regionalnim, evropskim i međunarodnim metrološkim organizacijama. Iako je Zavod već sada u nekim organizacijama punopravni, a u nekim pridruženi član naša težnja je da kontinuirano unaprijeđujemo svoj položaj, a kao takvi neophodna su nam iskustva i sugestije stručnjaka iz okruženja i svijeta.

Uspostavljanje saradnje van granica Crne Gore, kao i učešće u međunarodnim projektima i dostupnost sredstava iz IPA fondova zajedno su nam pomogli da se uspostavi stabilan metrološki sistem u Crnoj Gori. Moramo napomenuti, da je jedan od glavnih ciljeva Zavoda, da svoje usluge kalibracije promovirše na stranom tržištu.

❖ **Strateški i operativni ciljevi**

U skladu sa misijom i vizijom Zavoda za metrologiju, kao i sa potrebama crnogorskog društva, ekonomije i nauke, definisali smo osam strateških ciljeva.

1. Efikasan metrološki sistem u Crnoj Gori

U cilju postizanja efikasnog sistema metrologije u Crnoj Gori potrebno je:

- uspostaviti jedinstven sistem mjerenja i povjerenja u rezultate mjerenja u oblasti zaštite potrošača, zdravlja ljudi i životinja, zaštite životne sredine, opšte sigurnosti, zaštite prirodnih resursa i zaštite u prometu roba i usluga;
- obezbjediti kontinuitet i kvalitet metroloških usluga.

2. Usklađenost sa EU zakonodavstvom

Crna Gora je čvrsto krenula putem pridruživanja Evropskoj uniji, što uključuje i ispunjenje određenih uslova i obaveza, između ostalog, u oblasti metrologije, i to:

- Transponovanje evropskog zakonodavstva;
- Sprovođenje propisa kojima se transponuju propisi EU - što znači da moramo nastaviti sprovođenje postupaka ocjenjivanja uskladjenosti s propisanim pravilima;
- Za pravilno sprovođenje implementacije evropskog zakonodavstva neophodna je stručna pomoć i relevantne obuke za službenike koji rade na navedenim poslovima;
- Metrološki nadzor predstavlja jedan od načina za postizanje tog cilja.

3. Obezbjeđivanje metrološke sljedivosti

- Pružanje metrološke sljedivosti standarda i mjerne opreme je od suštinskog značaja za tačnost i validnost rezultata kalibracije;

- Održavanje i poboljšavanje uspostavljenog metrološkog sistema sljedivosti je osnovni pravac unaprijeđenja Zavoda;
- Uspostavljanje metrološke sljedivosti u "novim" područjima u razvoju metrologije.

4. Unaprijeđenje postupaka ocjene usaglašenosti zakonskih mjerila

- Napredak u oblasti zaštite potrošača, zdravlja ljudi i životinja, zaštite životne sredine, opšte sigurnosti i prometa roba i usluga;
- Jačanje povjerenja korisnika u rezultate mjerenja;
- Unaprijeđenje nivoa saradnje sa Upravom za inspekcijske poslove - Metrološkom inspekcijom.

5. Unaprijeđenje postupaka kalibracija mjerila/etalona koja se primjenjuju u industriji kao i u procesima proizvodnje i ispitivanja

- Profesionalno, nepristrasno i efikasno ispunjavanje zahtjeva korisnika za pružanje usluge kalibracije mjerila/etalona;
- Informisanje potencijalnih korisnika mjerila o standardima koji se primjenjuju u industriji i proizvodnji, kao i testiranje procesa o mogućnostima kalibracije mjerila/etalona u laboratorijama Zavoda za metrologiju.

6. Jačanje metrološkog nadzora

- Osiguranje povjerenja u tačnost rezultata mjerenja, te obezbjeđenje uređenog tržišta u cilju zaštite potrošača.

7. Promocija uloge i značaja metrologije u Crnoj Gori

- Povećan nivo znanja o značaju metrologije;
- Edukacija o pravima i obavezama korisnika usluga u oblasti metrologije.

8. Međunarodna prepoznatljivost crnogorskog metrološkog sistema

- Punopravna članstva u regionalnim i međunarodnim metrološkim organizacijama;
- Unaprijeđenje mjernih/kalibracionih mogućnosti CMC-s nacionalnih laboratorija za kalibraciju u BIPM bazi podataka (KCDB - Key Comparison Data Base);
- Aktivnije učešće u regionalnim i međunarodnim projektima.

❖ **Indikatori**

Indikatori za realizovane i planirane aktivnosti su dati u tabeli na strani 10 ovog dokumenta. Ti indikatori daju uvid u trenutno stanje poslovanja Zavoda za metrologiju, ali i događaje i aktivnosti koje će se održati ili su u fazi realizacije.

- ❖ Tabela prikaz Strateških ciljeva Zavoda za metrologiju evaluiranih kroz mjerljive indikatore, a koji su definisani kroz Strategiju razvoja metrologije u Crnoj Gori za period 2016 – 2018.

Strateški cilj 1. EFIKASAN METROLOŠKI SISTEM U CRNOJ GORI					
OPERATIVNI CILJEVI	AKTIVNOSTI	ODGOVORNE INSTITUCIJE	MJERLJIVI INDIKATORI	REALIZOVANE AKTIVNOSTI	DINAMIKA
1.1 Uspostavljeno mjerno jedinstvo i povjerenje u rezultate mjerenja u oblasti zaštite potrošača, zdravlja ljudi i životinja, zaštite okoline, opšte sigurnosti, zaštite prirodnih resursa i zaštite saobraćaja	1.1.1 Donošenje i primjena metroloških propisa	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ministarstvo ekonomije ❖ Zavod za metrologiju ❖ Uprava za inspeksijske poslove 	1.1.1 Broj metroloških propisa koji su u primjeni	Od početka 2018.godine donijeto i u primjeni je 15 pravilnika.	Kontinuirano
	1.1.2 Ispitivanje mjerila kojim se potvrđuje da je tip mjerila usklađen sa propisanim metrološkim zahtjevima i da je mjerilo pogodno za upotrebu u određenom vremenskom periodu (Odobrenje tipa mjerila)		1.1.2 Broj izdatih Uvjerenja o odobrenju tipa mjerila	Izdato je 29 uvjerenja o odobrenju tipa mjerila i 4 Rješenja o dopuni uvjerenja o odobrenju tipa mjerila.	
	1.1.3 Sprovođenje postupka koji obuhvata pregled i žigosanje, odnosno izdavanje uvjerenja o ovjeravanju mjerila, pri čemu se konstatuje i potvrđuje da je mjerilo usklađeno sa		1.1.3 Broj ovjerenih zakonskih mjerila	Ukupno pregledano 71 616 zakonskih mjerila, ovjereno 71 561, a odbijeno 55. Detaljniji podaci o vrstama ovjerenih mjerila se nalaze u Prilogu ovog dokumenta.	

	propisanim metrološkim zahtjevima			
	1.1.4 Vanredni pregled zakonskih mjerila u upotrebi		1.1.4 Broj vanrednih pregleda zakonskih mjerila u upotrebi	U prethodnom periodu podniet je 1 zahtjev za vanredni pregled zakonskih mjerila u upotrebi.
	1.1.5 Kontrola prethodno upakovanih proizvoda		1.1.5 Broj kontrola prethodno upakovanih proizvoda	U prethodnom periodu nije sprovedena ni jedna kontrola prethodno upakovanih proizvoda.
	1.1.6 Metrološki nadzor		1.1.6 Broj utvrđenih nepravilnosti u postupku metrološkog nadzora	Ovaj podatak nije u nadležnosti Zavoda za metrologiju, već je u posjedu Uprave za inspeksijske poslove – Metrološka inspekcija.
	1.1.7 Ažuriranje i unapređenje baze podataka		1.1.7 Baza podataka, ažurna i operativna	Za evidenciju i upravljanje eksternom dokumentacijom u vlasništvu Zavoda za metrologiju koristi se aplikacija „Biblioteka BoM“. MySQL baza se koristi u Zavodu za metrologiju od početka 2012. godine, kao softver, sa autorizovanim brojem i strukturom tabela i polja. Aplikacija „Baza“ omogućava brzo skladištenje, čuvanje, pretraživanje, učitavanje, sortiranje i iščitavanje podataka koji nastaju tokom postupanja po zahtjevu korisnika usluga Zavoda za metrologiju . Kreirana je i aplikacija za evidenciju aktivnosti Sektora za metrološku sljedivost i državne etalone i Sektora za ovjeravanje mjerila („Baza mjerila/etalona“) kao i aplikacija za evidenciju

				<p>aktivnosti u Odjeljenju za dragocjene metale („DM“).</p> <p>Baza podataka „Obuke“ je napravljena u Microsoft Access i namijenjena je izvještavanju o realizovanim obukama osoblja Zavoda za metrologiju.</p> <p>Za potrebe evidentiranja dokumentacije koja proizilazi iz vođenja upravnog postupka u Zavodu za metrologiju, kao i za evidentiranje arhiviranih predmeta postoji baza „Arhiva“ u dvije varijante. Jedna koja se odnosi na vođenje upravnog postupka po starom Zakonu o opštem upravnom postupku („Sl.list RCG“ br. 60/03 i „Sl.list CG“ br. 32/11), a druga koja je počela sa primjenom od 1.jula 2017.godine, kada je i počeo sa primjenom novi Zakon o upravnom postupku („Sl. list CG“ br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17). Na osnovu Pravilnika o sadržaju godišnjeg izvještaja o postupanju u upravnim stvarima i bližem sadržaju i načinu vođenja evidencije o postupanju u upravnim stvarima („Sl. List CG“ br. 82/17) je baza unaprijeđena u skladu sa traženim kriterijumima.</p>	
1.2 Potvrđena kompetentnost nacionalnih kalibracionih laboratorija	1.2.1 Akreditovanje laboratorija od strane akreditacionog tijela potpisnik EA MLA sporazuma	❖ Zavod za metrologiju	1.2.1 Sertifikat o akreditaciji/potvrda o akreditaciji sa iskazanim obimom akreditacije koji je dodjelilo akreditaciono tijelo potpisnik EA MLA sporazuma	Posjeta ocjenjivača iz ATCG i HAA održana 11. i 12. decembra 2017. godine. Novi sertifikat/potvrda o akreditaciji je objavljen 14.03.2018. godine	Konfinuirano

	1.2.2 Učestvovanje u programima međulaboratorijskih poređenja i PT šema		1.2.2 Ispunjen plan međulaboratorijskih poređenja sa $E_n \leq 1$	U toku 2018. godine, Zavod za metrologiju je učestvovao u međulaboratorijskim poređenjima u oblasti dužine, vremena i frekvencije i pritiska organizovanim u okviru različitih projekata: - Laboratorija za vrijeme i frekvenciju: BIPM CCTFK001.UTC formiranje UTC vremena; - Laboratorija za dužinu EURAMET project 1410 EURAMET.LK4. Key Comparison Calibration of Diameter Standards poređenje etalona unutrašnjeg i spoljašnjeg prečnika; - Laboratorija za pritisak EURAMET 1252 Digital Pressure Gauge Comparison 0 MPa – 100 MPa.		
	1.2.3 Objavljivanje mjernih i kalibracionih mogućnosti u BIPM bazi podataka (KCDB Key Comparison Database)		1.2.3 Broj objavljenih mjernih i kalibracionih mogućnosti u BIPM u bazi podataka (KCDB Key Comparison Database)	U oktobru 2017. godine, objavljen je 1 CMC iz oblasti dužine, a u novembru 2017. godine 3 CMC iz oblasti zapremine, pa je njihov trenutni broj: - 18 iz oblasti termometrije; - 4 iz oblasti zapremine; - 1 iz oblasti dužine.		
1.3 Obezbjedenje kontinuiteta i kvaliteta metroloških usluga	1.3.1 Primjena metroloških propisa	❖ Ministarstvo ekonomije ❖ Zavod za metrologiju	1.3.1 Broj realizovanih upravnih postupaka	- 691 postupaka ovjeravanja mjerila; - 143 postupaka kalibracija mjerila i etalona; - 36 postupaka odobrenja tipa mjerila; - Ukupno: 870.	Kontinuirano	

	1.3.2 Proširenje metrološke sljedivosti	❖ Uprava za inspeksijske poslove	1.3.2.1 Broj realizovanih postojećih usluga za aktuelne i nove korisnike	Zaključno sa 31. julom 2018. godine Zavodu za metrologiju podnijeto je 114 zahtjeva korisnika.
			1.3.2.2 Broj realizovanih novih usluga za aktuelne i nove korisnike	Nije bilo novih usluga u oblasti kalibracija.
			1.3.2.3 Broj izdatih uvjerenja o kalibraciji	Zaključno sa 31. julom 2018. godine u Zavodu za metrologiju izdato je 422 Uvjerenja o kalibraciji.
	1.3.3 Proširenje obima akreditacije		1.3.3.1 Broj realizovanih postojećih usluga za aktuelne i nove korisnike	Zaključno sa 31. julom 2018. godine u Zavodu za metrologiju podnijeto je 114 zahtjeva korisnika.
			1.3.3.2 Broj realizovanih novih usluga za aktuelne i nove korisnike	Nije bilo novih usluga u oblasti kalibracija.

			1.3.3.3	Broj izdatih uvjerenja o kalibraciji	Zaključno sa 31. julom 2018. godine izdato je 422 uvjerenja o kalibraciji.			
	1.3.4	Ovlašćivanje lica za pripremu zakonskih mjerila za ovjeravanje	1.3.4	Broj ovlašćenih lica za pripremu određenih vrsta zakonskih mjerila za ovjeravanje	- U 2018. godini do 31. jula donešeno je jedno novo rješenje o ovlašćivanju za ovjeravanje mjernih sistema na autocistijernama i stabilnih mjernih sistema za tečna goriva.			
	1.3.5	Pružanje stručne pomoći iz oblasti metrologije	1.3.5	Broj stručnih mišljenja	- 9 stručnih mišljenja iz oblasti metrologije			
	1.3.6	Stručna podrška u postupku metrološkog nadzora	1.3.6	Broj metroloških nadzora realizovanih uz stručnu podršku	Ovaj podatak nije u nadležnosti Zavoda za metrologiju, već je u posjedu Uprave za inspekcijske poslove – Metrološka inspekcija.			
1.4	Nacionalni metrološki institut prepoznat kao naučno istraživačka ustanova	1.4.1	Saradnja sa Univerzitetom Crne Gore i ostalim naučno obrazovnim ustanovma	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ministarstvo ekonomije ❖ Ministarstvo nauke ❖ Zavod za metrologiju 	1.4.1.1	Potpisani memorandumi i ugovori o saradnji	Početkom jula 2018. godine, direktorica Zavoda za metrologiju potpisala je memorandum o saradnji sa Dekanom Fakulteta za državne i evropske studije u Podgorici. Dekan fakulteta prof dr Đorđije Blažić, početkom godine, održao je obuku o primjeni novog Zakona o upravnom postupku, službenicima Zavoda u cilju adekvatne primjene navedenog Zakona. Shodno odredbama potpisanog memoranduma o saradnji, studenti Fakulteta za državne i evropske studije obavljaju praksu u ovom organu u cilju sticanja praktičnih znanja i	Kontinuirano

				<p>vještina iz predmetnih oblasti koje su izučavali na fakultetu.</p>	
			<p>1.4.1.2 Saopštene naučni radovi na domaćim i međunarodnim simpozijumima, konferencijama i skupovima</p>	<p>U proteklom periodu nije bilo objavljenih naučnih radova.</p>	
			<p>1.4.1.3 Objavljeni naučni radovi u nacionalnim i međunarodnim časopisima</p>	<p>U proteklom periodu nije bilo objavljenih naučnih radova.</p>	
	<p>1.4.2 Učešće u regionalnim i međunarodnim projektima iz oblasti metrologije</p>		<p>1.4.2 Realizovani regionalni i međunarodni projekti (EMPIR..)</p>	<p>U prethodnom periodu nije realizovan ni jedan projekat iako je Zavod podnio više aplikacija (EMPIR) na koje se i dalje čeka odgovor.</p>	
	<p>1.4.3 Iniciranje bilateralne naučne saradnje sa zemljama iz okruženja i EU</p>		<p>1.4.3 Realizovane bilateralne saradnje sa zemljama iz okruženja i EU</p>	<p>U okviru bilateralne saradnje sa Slovenijom u prvoj polovini 2018. godine realizovane su 3 obuke.</p>	

	1.4.4 Postdiplomske i doktorske studije za metrološki kadar		1.4.4.1 Saopšteni naučni radovi na domaćim i međunarodnim simpozijumima, konferencijama i skupovima	U proteklom periodu nije bilo objavljenih naučnih radova.	
			1.4.4.2 Objavljeni naučni radovi u nacionalnim i međunarodnim časopisima	U proteklom periodu nije bilo objavljenih naučnih radova.	
			1.4.4.3 Završene magistarske i doktorske studije	U toku je školovanje dva službenika na magistarskim studijama iz Zavoda za metrologiju.	

Strateški cilj 2. USKLAĐIVANJE SA EU ZAKONODAVSTVOM

OPERATIVNI CILJEVI	AKTIVNOSTI	ODGOVORNE INSTITUCIJE	MJERLJIVI INDIKATORI	REALIZOVANE AKTIVNOSTI	DINAMIKA
2.1 Transponovanje evropskog zakonodavstva	2.1.1 Donošenje propisa koji transponuju EU direktive u harmonizovanoj oblasti	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ministarstvo ekonomije ❖ Zavod za metrologiju ❖ Sekretarijat 	2.1.1.1 Broj transponovanih direktiva	U proteklom periodu nije bilo transponovanih direktiva ali je u izradi nacrt stručnih osnova za transponovanje Direktive 2009/34/EZ o zajedničkim odredbama za mjerne instrumente i za metode metrološke kontrole kroz Pravilnik o zajedničkim odredbama za mjerila i metode metrološke kontrole.	Kontinuirano

		za zakonodavstvo	2.1.1.2 Stepen usklađenosti	Do dana pristupanja Crne Gore u Evropskoj Uniji, ocjenjivanje usaglašenosti mjerila vrši se shodno posebnim propisima Crne Gore koji se odnose na MID i NAWI mjerila, pri čemu se metrološki i tehnički zahtjevi primjenjuju od 1. januara 2018. godine shodno odredbama MID i NAWI pravilnika.	
	2.1.2 Donošenje propisa u vezi obaveza koje proističu iz čl. 34-36 UFEU		2.1.2 Broj donešenih propisa (čl. 34-36 UFEU)	U prethodnom periodu donijeto je 15 propisa. (čl. 34-36 UFEU)	
	2.1.3 Učešće u radnim grupama za pripremu pregovora sa EU		2.1.3 Aktivnosti u radnim grupama (RG1 RG 28)	Radna grupa 1, za pregovaračko poglavlje sloboda kretanja robe: <ul style="list-style-type: none"> - učešće na sastancima RG1; - priprema predloga pregovaračke pozicije; - priprema izvještaja o napretku Crne Gore; - priprema revizije PPCG. Radnoj grupi 28: <ul style="list-style-type: none"> - učešće na sastancima RG28. 	
	2.1.4 Učešće u radnim grupama WELMEC-a		2.1.4 Broj učešća u radnim grupama WELMEC-a	U prethodnom periodu predstavnici Zavoda za metrologiju nisu učestvovali u ovim radnim grupama.	
2.2 Implementacija propisa kojima je transponovano EU zakonodavstvo	2.2.1 Sprovođenje postupka ocjene usaglašenosti sa propisanim zahtjevima	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ministarstvo ekonomije ❖ Zavod za metrologiju ❖ Uprava za inspekcijske poslove 	2.2.1.1 Realizovani postupci ocjene usaglašenosti mjerila sa propisanim zahtjevima	Broj realizovanih zahtjeva za ovjeravanje MID i NAWI mjerila: <ul style="list-style-type: none"> - 218 za taksimetre; - 183 za vage sa neautomatskim funkcionisanjem; - 119 za mjerne sisteme i sprave za tečna goriva i tečni naftni gas; - 38 za vodomjere; - 10 za brojlila električne energije; 	Kontinuirano

			2.2.1.2 Broj realizovanih seminara, radionica, okruglih stolova itd.	<ul style="list-style-type: none"> - 2 za automatske vage. - Realizovano je 36 zahtjeva za odobrenje tipa mjerila, a izdato 29 uvjerenja o odobrenju tipa mjerila. 	
	2.2.2 Izrada metroloških uputstava za sprovođenje postupka ocjene usaglašenosti		2.2.2.1 Broj izrađenih metroloških uputstava za sprovođenje postupka ocjene usaglašenosti	Postupak izrade metroloških uputstava iz svih relevantnih oblasti je u finalnoj fazi.	
			2.2.2.2 Broj realizovanih seminara, radionica, okruglih stolova	U toku 2018. godine sprovedena je obuka o primjeni Zakona o upravnom postupku koji je neophodan tokom sprovođenja postupaka ocjene usaglašenosti shodno crnogorskim propisima. Službenici su takođe pohađali veliki broj obuka i seminara vezanih za procedure kreiranja normativnih akata.	
		2.2.3 Pružanje stručne pomoći i obuka u vezi sa primjenom propisa	2.2.3 Broj pruženih stručnih mišljenja	U prethodnom periodu je evidentiran jedan zahtjev za stručno mišljenje iz oblasti metrologije protoka – vodomjeri.	

	kojim je transponovano EU zakonodavstvo				
	2.2.4 Metrološki nadzor		2.2.4 Broj obavljenih metroloških nadzora i utvrđenih nepravilnosti	Ovaj podatak nije u nadležnosti Zavoda za metrologiju, već je u posjedu Uprave za inspekcijske poslove – Metrološka inspekcija.	

Strateški cilj 3. OBEZBJEĐIVANJE METROLOŠKE SLJEDIVOSTI					
OPERATIVNI CILJEVI	AKTIVNOSTI	ODGOVORNE INSTITUCIJE	MJERLJIVI INDIKATORI	REALIZOVANE AKTIVNOSTI	DINAMIKA
3.1 Održavanje i unapređenje uspostavljene metrološke sljedivosti	3.1.1 Kalibracija etalona/mjerila u laboratorijama Nacionalnih Metroloških Instituta (NMI) ili ovlašćenih instituta (EURAMET Designated Institutes) koji imaju objavljen CMC u BIMP KCDB ili su akreditovani od strane akreditacionog tijela potpisnika EA MLA sporazuma	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ministarstvo ekonomije ❖ Ministarstvo finansija ❖ Zavod za metrologiju 	3.1.1.1 Ostvaren godišnji plan kalibracije, etalona, mjerne i pomoćne opreme nacionalnih kalibracionih laboratorija	U toku je realizacija Plana i očekuje se da bude u potpunosti realizovan do kraja 2018. godine.	Kontinuirano
			3.1.1.2 Kalibracioni sertifikati izdati od strane laboratorija Nacionalnih Metroloških Instituta (NMI) ili ovlašćenih instituta (EURAMET Designated Institutes) koji imaju objavljen CMC u BIMP KCDB ili su akreditovani od strane akreditacionog tijela potpisnika EA MLA sporazuma	Ovaj uslov je u potpunosti ispunjen za svu etalonsku opremu čija se kalibracija obavlja u inostranstvu, oprema koja je bila na kalibraciji u Sloveniji, je vraćena u Zavod za metrologiju, u martu 2018. godine.	

			3.1.1.3 Ispunjenost definisanih kriterijuma u zahtjevima za kalibraciju u pogledu mjerne nesigurnosti	Kriterijumi su ispunjeni i nismo imali reklamacije na izdata Uvjerjenja.	
	3.1.2 Kalibracija etalona/mjerila u laboratorijama Zavoda za metrologiju koje imaju objavljen CMC u BIMP KCDB ili su akreditovane od strane akreditacionog tijela potpisnika EA MLA sporazuma		3.1.2.1 Uvjerjenja o kalibraciji izdata od strane laboratorija Zavoda za metrologiju koje imaju objavljen CMC u BIMP KCDB ili su akreditovane od strane akreditacionog tijela potpisnika	Izdato je 37 Uvjerjenja o kalibraciji mjerila/etalona.	

			EA MLA sporazuma		
			3.1.2.2 Ispunjenost definisanih kriterijuma u zahtjevima za kalibraciju u pogledu mjerne nesigurnosti.	Zahtjevi korisnika usluga u pogledu iskazivanja mjerne nesigurnosti u potpunosti ispoštovani u skladu sa obimom akreditacije i objavljenim CMC.	
	3.1.3 Povećanje tačnosti državnih etalona, odnosno smanjenje mjerne nesigurnosti etalona		3.1.3 Uspostavljeni neophodni uslovi za čuvanje, održavanje, usavršavanje državnih etalona	Za sve državne etalone su uspostavljeni odgovarajući uslovi , a provjera uslova se obavlja tokom cijele godine, ali i prilikom posjete tehničkih ocjenjivača.	
	3.1.4 Uspostavljanje mjernih metoda za prenos jedinica SI sistema		3.1.4 Mjerne metode implementirane u sistem menadžmenta kvalitetom	U okviru sistema menadžmenta kvalitetom implementirane su mjerne metode koje su sadržane u 46 tehničkih procedura i 40 tehničkih uputstava za kalibraciju mjerila/etalona.	
3.2 Uspostavljanje metrološke sljedivosti u „novim“ oblastima metrologije koje su u razvoju	3.2.1 Obezbeđivanje i adaptacija prostora za potrebe laboratorija Zavoda za metrologiju	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ministarstvo ekonomije ❖ Ministarstvo finansija 	3.2.1.1 Ostvarivanje, čuvanje, održavanje i usvršavanje državnog etalona	Za sve državne etalone koji se koriste u „novim“ oblastima su uspostavljeni odgovarajući laboratorijski uslovi a provjera održavanja uslova se obavlja tokom cijele godine, ali i prilikom posjete tehničkih ocjenjivača.	Kontinuiran o

		❖ Zavod za metrologiju	3.2.1.2 Broj realizovanih zahtjeva po osnovu ostvarene sljedivosti u "novim" oblastima	Nema novih oblasti sljedivosti.	
			3.2.1.3 Uspostavljene metode kalibracije i metode ispitivanja u novim oblastima	Obzirom na nepostojanje novih oblasti sljedivosti, nije bilo novog uspostavljanja metoda kalibracije i metode ispitivanja.	
	3.2.2 Nabavka i kalibracija opreme u laboratorijama Nacionalnih Metroloških Instituta (NMI) ili ovlašćenih instituta (EURAMET Designated Institutes) koji imaju objavljen CMC u BIMP KCDB ili su akreditovani od strane akreditacionog tijela potpisnika EA MLA sporazuma		3.2.2.1 Ostvarivanje, čuvanje, održavanje i usvršavanje državnog etalona	Svi državni etaloni koje se koriste u „novim oblastima su kalibrisani u inostranim laboratorijama koje imaju objavljene CMC u bazi podataka BIPM-a.	
			3.2.2.2 Broj realizovanih zahtjeva po osnovu ostvarene sljedivosti u "novim" oblastima	Nije bilo zahtjeva.	

			3.2.2.3 Uspostavljene metode kalibracije i metode ispitivanja u novim oblastima	Obzirom na nepostojanje novih oblasti sljedivosti, nije bilo novog uspostavljanja metoda kalibracije i metoda ispitivanja.
	3.2.3 Stručno osposobljavanje osoblja		3.2.3.1 Ostvarivanje, čuvanje, održavanje i usvršavanje državnog etalona	U okviru bilateralne saradnje sa Slovenijom u prvoj polovini 2018. godine realizovane su 3 obuke iz oblasti pritiska, zapremine i temperature.
			3.2.3.2 Broj relizovanih zahtjeva po osnovu ostvarene sljedivosti u "novim" oblastima	Nije bilo zahtjeva.
			3.2.3.3 Uspostavljene metode kalibracije i metode ispitivanja u "novim" oblastima	Obzirom na nepostojanje novih oblasti sljedivosti, nije bilo novog uspostavljanja metoda kalibracije i metoda ispitivanja.

Strateški cilj 4. UNAPREĐENJE POSTUPAKA OCJENE USAGLAŠENOSTI ZAKONSKIH MJERILA					
OPERATIVNI CILJEVI	AKTIVNOSTI	ODGOVORNE INSTITUCIJE	MJERLJIVI INDIKATORI	REALIZOVANE AKTIVNOSTI	DINAMIKA
4.1 Unapređenje zaštite potrošača, zdravlja ljudi i životinja, zaštite okoline, opšte sigurnosti, zaštite prirodnih resursa i zaštite saobraćaja	4.1.1 Usaglašavanje metroloških propisa sa EU zakonodavstvom	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ministarstvo ekonomije ❖ Ministarstvo finansija ❖ Zavod za metrologiju 	4.1.1 Propisi donešeni i u primjeni	<p>U prethodnom periodu donijeti su novi propisi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravilnik o metrološkim zahtjevima za etilometre ("Sl. list CG", br. 018/18); - Pravilnik o metrološkim zahtjevima za mjerila za kontrolu brzine vozila u pokretu ("Sl. list CG", br. 018/18) ; - Pravilnik o metrološkim i tehničkim zahtjevima za manometre, vakuummetre i manovakuummetre ("Sl. list CG", br. 023/18); - Pravilnik o metrološkim zahtjevima za mjerila jonizujućih zračenja ("Sl. list CG", br. 023/18); - Pravilnik o metrološkim i tehničkim zahtjevima za manometre za mjerenje krvnog pritiska ("Sl. list CG", br. 023/18); - Pravilnik o metrološkim i tehničkim zahtjevima za manometre za mjerenje pritiska u pneumaticima ("Sl. list CG", br. 023/18); - Pravilnik o metrološkim zahtjevima za mjerila za ispitivanje mjera zaštite u elektrotehnici ("Sl. list CG", br. 023/18); - Pravilnik o metrološkim i tehničkim zahtjevima za automatska mjerila nivoa tečnosti u nepokretnim rezervoarima („Sl. list CG", br. 32/18); - Pravilnik o metrološkim i tehničkim zahtjevima za elektronska (statička) brojala eaktivne električne energije klase 	Kontinuirano

				<p>0,5S, 1S, 1, 2 i 3 („Sl. list CG“, br. 32/18);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravilnik o metrološkim zahtjevima za kućišta drumskih, šinskih i kombinovanih drumsko-šinskih vaga („Sl. list CG“, br. 32/18); - Pravilnik o metrološkim i tehničkim zahtjevima za mjerila zvuka; - Pravilnik o metrološkim zahtjevima za mjerne mostove drumskih, šinskih i kombinovanih rumsko-šinskih vaga („Sl. list CG“, br. 32/18); - Pravilnik o metrološkim i tehničkim zahtjevima za mjerne transformatore („Sl. list CG“, br. 32/18); - Pravilnik o metrološkim i tehničkim zahtjevima za etalonske tegove nazivnih masa od 1 mg do 50 kg („Sl. list CG“, br. 32/18); - Pravilnik o metrološkim i tehničkim zahtjevima za etalonske tegove nazivnih masa od 50 kg do 5 000 kg („Sl. list CG“, br. 32/18); - Pravilnik o metrološkim i tehničkim zahtjevima za mlijekomjere i mjerne posude za tečnosti („Sl. list CG“, br. 034/18).
	4.1.2 Unapređenje postupka ovjeravanja mjerila		4.1.2 Broj zakonskih mjerila, za koje postoji mogućnost pregleda u Crnoj Gori	U Crnoj Gori postoje uslovi za pregled 27 različitih vrsta zakonskih mjerila.

	4.1.3 Zapošljavanje novog osoblja i stručno osposobljavanje		4.1.3.1 Broj zaposlenih na poslovima ovjeravanja mjerila	Na poslovima ovjeravanja mjerila tokom 2018. godine zaposleno je 16 službenika od čega troje novih.	
	4.1.4 Nabavka potrebne metrološke opreme		4.1.3.2 Broj sprovedenih obuka	U prethodnom periodu sprovedene su 3 obuke. Službenici su tokom prve polovine 2018. godine pohađali i razne obuke sprovedene u Upravi za kadrove.	
			4.1.4.1 Oprema nabavljena i u primjeni	Nabavljena je oprema za uspostavljanje Laboratorije za ovjeravanje mjerila koja se koriste u geodeziji i za uspostavljanje Laboratorije za ovjeravanje analizatora izduvnih gasova. U toku je finalni postupak nabavke opreme i obezbjeđenja obuka iz sredstava IPA fondova (IPA 2014), a realizacija se očekuje do kraja 2018. godine.	
			4.1.4.2 Broj sprovedenih obuka	Realizacija se očekuje krajem 2018. godine.	
	4.1.5 Metrološki nadzor		4.1.5 Broj utvrđenih nepravilnosti	Ovaj podatak nije u nadležnosti Zavoda za metrologiju, već je u posjedu Uprave za inspeksijske poslove – Metrološka inspekcija.	
4.2 Unapređenje povjerenja korisnika u rezultate mjerenja	4.2.1 Poboljšanje transparentnosti postupaka ocjene usaglašenosti	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ministarstvo ekonomije ❖ Zavod za metrologiju ❖ Uprava za inspeksijske poslove 	4.2.1.1 Presentacije rezultata rada Zavoda za metrologiju	<p>25. januara održana je radionica na temu značaja mjerenja temperature u proizvodnji, transportu i skladištenju lijekova i medicinskih sredstava;</p> <p>Održan je sastanak sa predstavnicima Ministarstva odbrane radi uspostavljanja saradnje iz oblasti metrologije 06. april 2017. godine;</p> <p>24. januara održana je radionica na temu značaja mjerenja temperature u proizvodnji, transportu i skladištenju hrane;</p> <p>10. jula održana je obuka pod nazivom „ISO</p>	Kontinuirano

			<p>4.2.1.2 Rok rješenja zahtjeva korisnika</p>	<p>45001:2018 (OHSAS 18001:2007) Izmjene koje donosi novo izdanje“27. april 2017; Predstavljanje Zavoda za metrologiju u okviru BIO-ICT „Otvorenih dana“; Zavod za metrologiju organizovao je od 7. do 25. maja 2018. „Otvorene dane“ za učenike osnovnih i srednjih škola. Laboratorije Zavoda za metrologiju, u navedenom periodu, posjetilo je 950 učenika osnovnih i srednjih škola iz čitave Crne Gore. Zavod za metrologiju posjetili su učenici 15 osnovnih škola: „21. maj“, „Božidar Vuković Podgoričanin“, „Milorad Musa Burzan“, „Savo Pejanović“, „Vlado Milić“, „Savo Kažić“ i „Vladimir Nazor“ iz Podgorice, zatim učenici osnovnih škola „Jovan Gnjatović“ i „Jagoš Kontić“ iz Nikšića, „Maršal Tito“ i „Boško Strugar“ iz Ulcinja, kao i učenici osnovnih škola „Dašo Pavičić“ iz Herceg Novog, „Orjenski bataljon“ iz Bijele, „Dušan Obradović“ sa Žabljaka i „25. maj“ iz Rožaja. Zavod za metrologiju posjetili su i učenici šest srednjih škola: Srednje mješovite škole „17. septembar“ sa Žabljaka, Srednje mješovite škole „Ivan Goran Kovačić“ iz Herceg Novog, Gimnazije Cetinje, Srednjih stručnih škola „Ivan Uskoković“ i „Spasoje Raspopović“, kao Gimnazije „Slobodan Škerović“ iz Podgorice.</p> <p>Svi podnijeti zahtjevi se rješavaju u najkraćem mogućem roku, u skladu sa načelima efikasnosti i efektivnosti, tako da je vrlo mali broj zahtjeva koji nijesu riješeni u zakonskom roku, a i to zbog obimnosti zahtjeva, odnosno zahtijevom stranke za produženjem roka.</p> <p>Napomena: zakonski rok za rješavanje zahtjeva korisnika je 30 dana, od dana podnošenja zahtjeva.</p>	
--	--	--	--	---	--

		4.2.1.3 Broj realizovanih zahtjeva	<ul style="list-style-type: none"> - 691 postupaka ovjeravanja mjerila; - 143 postupaka kalibracija mjerila i etalona; - 36 postupaka odobrenja tipa mjerila. - Ukupno: 870.
	4.2.2 Učešće ovlašćenih lica za pripremu mjerila za ovjeravanje u programima PT – šema, u organizaciji Zavoda za metrologiju	4.2.2 Realizovane PT šeme u organizaciji Zavoda za metrologiju	U toku 2018. godine nema realizovanih PT šema u organizaciji Zavoda za metrologiju.
	4.2.3 Poboljšavanje postupka vanrednog pregleda zakonskih mjerila u upotrebi	4.2.3 Broj obavljenih vanrednih pregleda mjerila u upotrebi	U toku 2018. godine podniet je 1 zahtjev za vanredni pregled mjerila u upotrebi.
	4.2.4 Transparentan i intenzivan metrološki nadzor	4.2.4.1 Presentacije rezultata rada Uprave za inspeksijske poslove	Ovaj podatak nije u nadležnosti Zavoda za metrologiju, već je u posjedu Uprave za inspeksijske poslove – Metrološka inspekcija.
4.2.4.2 Broj riješenih prigovora zainteresovanih lica		Ovaj podatak nije u nadležnosti Zavoda za metrologiju, već je u posjedu Uprave za inspeksijske poslove – Metrološka inspekcija.	
4.2.4.3 Broj prigovora i žalbi korisnika		Ovaj podatak nije u nadležnosti Zavoda za metrologiju, već je u posjedu Uprave za inspeksijske poslove – Metrološka inspekcija.	
4.2.4.4 Broj realizovanih zahtjeva		Ovaj podatak nije u nadležnosti Zavoda za metrologiju, već je u posjedu Uprave za inspeksijske poslove – Metrološka inspekcija.	

4.3 Podizanje nivoa saradnje sa metrološkom inspekcijom	4.3.1 Pružanje stručne podrške u postupku metrološkog nadzora	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ministarstvo ekonomije ❖ Zavod za metrologiju ❖ Uprava za inspeksijske poslove 	4.3.1 Broj realizovanih zajedničkih aktivnosti Zavoda za metrologiju i metrološke inspekcije Uprave za inspeksijske poslove	U prethodnom periodu nije bilo zajedničkih aktivnosti Zavoda za metrologiju i Uprave za inspeksijske poslove.	Kontinuirano
	4.3.2 Dostavljanje informacija i podataka o ovjerenim mjerilima		4.3.2 Broj realizovanih zahtjeva Uprave za inspeksijske poslove za dostavljanje informacija i podataka o ovjerenim zakonskim mjerilima	Zavod za metrologiju je u prethodnom periodu, od strane Uprave za inspeksijske poslove, primio 3 zahtjeva za dostavljanje informacija i podataka o ovjerenim zakonskim mjerilima.	

Strateški cilj 5. UNAPREĐENJE POSTUPAKA KALIBRACIJA MJERILA/ETALONA KOJA SE PRIMJENJUJU U INDUSTRIJI KAO I U PROCESIMA PROIZVODNJE I ISPITIVANJA

OPERATIVNI CILJEVI	AKTIVNOSTI	ODGOVORNE INSTITUCIJE	MJERLJIVI INDIKATORI	REALIZOVANE AKTIVNOSTI	DINAMIKA
5.1 Profesionalno, nepristrasno i efikasno ispunjavanje zahtjeva korisnika usluge kalibracije mjerila /etalona	5.1.1 Unapređenje implementiranog sistema menadžmenta kvalitetom u cilju ispunjenja zahtjeva	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ministarstvo ekonomije ❖ Ministarstvo finansija 	5.1.1.1 Revizija dokumentacije sistema menadžmenta kvalitetom	U toku je revizija i usaglašavanje postojećih dokumenata sistema menadžmenta kvalitetom sa novim izdanjem standarda MEST EN ISO/IEC 17025:2018.	Kontinuirano

	<p>standarda MEST EN ISO/ IEC 17025:2011</p>	<p>❖ Zavod za metrologiju</p>	<p>5.1.1.2 Izveštaji internih provjera sistema menadzmenta kvalitetom</p>	<p>U prvoj polovini 2018. godine nisu realizovane interne provjere.</p>	
	<p>5.1.2 Održavanje akreditovanog statusa kalibracionih laboratorija</p>		<p>5.1.1.3 Izvršavanje usluga kalibracija u dogovorenom roku</p>	<p>21 zahtjev za kalibraciju mjerila nije završen u roku od 30 dana koje je predviđen ZUP-om.</p>	
			<p>5.1.2.1 Uspješno sproveden postupak redovnog ocjenjivanja od strane ocjenjivača akreditacionih tijela potpisnika EA MLA sporozuma</p>	<p>Nadzorna posjeta glavnih i tehničkih ocjenjivača iz Akreditacionog tijela Crne Gore (ATCG) i Hrvatske akreditacijske agencije (HAA) je realizovana 11. i 12. decembra 2017. godine i obuhvatila je sljedeće laboratorije:</p> <p>Laboratoriju za pritisak (redovan nadzor); Laboratoriju za dužinu (redovan nadzor); Laboratoriju za vrijeme i frekvenciju (redovan nadzor); Laboratoriju za električne veličine (redovan nadzor); Laboratoriju za male zapremine (redovan nadzor uz proširenje obima akreditacije); Laboratoriju za velike zapremine (redovan nadzor); Laboratorija za temperaturu (redovan nadzor).</p> <p>Utvrđene neusaglašenosti su uklonjene sprovođenjem korektivnih mjera u predviđenom roku od 60 dana. Proširen obim akreditacije je objavljen 14.03.2018. godine.</p>	

			<p>5.1.2.2 Rezultati realizovanih međulaborat orijskih poređenja i PT šema</p>	<p>Realizacija se očekuje krajem 2018.godine.</p>	
	<p>5.1.3 Proširenje opsega akreditacije kalibracionih laboratorija</p>		<p>5.1.3.1 Uspješno sproveden postupak ocjenjivanja u cilju proširenja opsega akreditacije od strane ocjenjivača akreditacionih tijela potpisnika EA MLA sporozuma</p>	<p>U okviru redovne ocjenjivačke posjete glavnih i tehničkih ocjenjivača iz HAA i ATCG uspješno je sproveden postupak ocjenjivanja. Nakon otklanjanja neusaglašenosti, u martu 2018. godine je proširen obim akreditacije.</p>	
			<p>5.1.3.2 Rezultati realizovanih međulaboratorij skih poređenja i PT šema</p>	<p>Realizacija se očekuje krajem 2018.godine.</p>	

			5.1.3.3 Broj kalibracija mjerila/etalona koji se koriste u oblasti zakonske metrologije	Laboratorija za vrijeme i frekvenciju - 2 zahtjeva Laboratorija za velike zapremine - 1 zahtjeva Laboratorija za temperaturu - 3 zahtjeva Laboratorija za dužinu - 2 zahtjev	
	5.1.4 Kontinuirano usavršavanje i osposobljavanje osoblja		5.1.4.1 Broj uspješno realizovanih obuka	13 uspješno realizovanih obuka.	
			5.1.4.2 Broj stručnih i naučnih radova saopštenih na domaćim i međunarodnim simpozijumima, konferencijama i skupovima	U toku 2018. godine nije bilo objavljenih stručnih i naučnih radova.	
			5.1.4.3 Realizovane postdiplomske studije	Trenutno 2 člana osoblja iz Sektora za metrološku sljedivost i državne etalone su na postdiplomskim studijama.	
5.2 Informisanje potencijalnih korisnika mjerila/etalona koja se primjenjuju u industriji i procesima proizvodnje i	5.2.1 Promovisanje aktivnosti Zavoda za metrologiju	❖ Ministarstvo ekonomije ❖ Ministarstvo finansija ❖ Zavod za	5.2.1.1 Ukupan broj korisnika usluga	301	Kontinuirano
			5.2.1.2 Broj novih korisnika usluga	70	

ispitivanja o mogućnostima kalibracije mjerila/etalona u kalibracionim laboratorijama Zavoda za metrologiju	5.2.2 Saradnja sa institucijama i oblasti infrastrukture kvaliteta	metrologiju	5.2.2 Broj kompanija koje su implementirale sistem menadžmenta kvalitetom	Ovaj podatak nije u posjedu Zavoda za metrologiju.	
---	--	-------------	---	--	--

Strateški cilj 6. JAČANJE METROLOŠKOG NADZORA

OPERATIVNI CILJEVI	AKTIVNOSTI	ODGOVORNE INSTITUCIJE	MJERLJIVI INDIKATORI		DINAMIKA
6.1 Jačanje administrativnih i tehničkih kapaciteta metrološke inspekcije	6.1.1 Povećanje broja metroloških inspektora	❖ Ministarstvo ekonomije	6.1.1.1 Broj metroloških inspektora	Ovaj podatak nije u nadležnosti Zavoda za metrologiju, već je u posjedu Uprave za inspekcijske poslove – Metrološka inspekcija.	Kontinuirano
		❖ Zavod za metrologiju	6.1.1.2 Broj sprovedenih metroloških nadzora	Ovaj podatak nije u nadležnosti Zavoda za metrologiju, već je u posjedu Uprave za inspekcijske poslove – Metrološka inspekcija.	
		❖ Uprava za inspekcijske poslove	6.1.1.3 Broj donešenih rješenja i broj pokrenutih prekršajnih prijava	Ovaj podatak nije u nadležnosti Zavoda za metrologiju, već je u posjedu Uprave za inspekcijske poslove – Metrološka inspekcija.	
		6.1.1.4 Broj ovjerenih mjerila	Ovaj podatak nije u nadležnosti Zavoda za metrologiju, već je u posjedu Uprave za inspekcijske poslove – Metrološka inspekcija.		
	6.1.2 Stručno usavršavanje i	6.1.2 Realizovane obuke i stručna	Ovaj podatak nije u nadležnosti Zavoda za metrologiju, već je u posjedu Uprave za		

	osposobljavanje metroloških inspektora		usavršavanja	inspekcijske poslove – Metrološka inspekcija.	
	6.1.3 Nabavka opreme i sredstva za rad metroloških inspektora		6.1.3 Službena vozila i metrološka oprema za kontrolu zakonskih mjerila	Ovaj podatak nije u nadležnosti Zavoda za metrologiju, već je u posjedu Uprave za inspekcijske poslove – Metrološka inspekcija.	
6.2 Osiguranje povjerenja u tačnost rezultata mjerenja	6.2.1 Nadzor nad prometom, ugradnjom, upotrebom, održavanjem i poprovkom mjerila	❖ Ministarstvo ekonomije ❖ Zavod za metrologiju	6.2.1 Broj donešenih rješenja i broj pokrenutih prekršajnih prijava	Ovaj podatak nije u nadležnosti Zavoda za metrologiju, već je u posjedu Uprave za inspekcijske poslove – Metrološka inspekcija.	Kontinuirano
	6.2.2 Nadzor nad primjenom zakonskih mjernih jedinica		❖ Uprava za inspekcijske poslove	6.2.2 Broj donešenih rješenja i broj pokrenutih prekršajnih prijava	
	6.2.3 Nadzor nad zakonitošću i stručnošću obavljanja metroloških poslova		6.2.3 Broj donešenih rješenja i broj pokrenutih prekršajnih prijava	Ovaj podatak nije u nadležnosti Zavoda za metrologiju, već je u posjedu Uprave za inspekcijske poslove – Metrološka inspekcija.	
	6.2.4 Nadzor nad zakonitošću i stručnošću rada ovlašćenih lica		6.2.4 Broj donešenih rješenja i broj pokrenutih prekršajnih prijava	Ovaj podatak nije u nadležnosti Zavoda za metrologiju, već je u posjedu Uprave za inspekcijske poslove – Metrološka inspekcija.	
	6.2.5 Kontrola prethodno		6.2.5 Broj sprovedenih	Ovaj podatak nije u nadležnosti Zavoda za	

	upakovanih proizvoda i boca kao mjernih posuda		kontrola prethodno upakovanih proizvoda	metrologiju, već je u posjedu Uprave za inspeksijske poslove – Metrološka inspekcija.	
	6.2.6 Saradnja sa stručnim metrološkim službama		6.2.6 Broj metroloških nadzora realizovanih uz stručnu metrološku podršku	Ovaj podatak nije u nadležnosti Zavoda za metrologiju, već je u posjedu Uprave za inspeksijske poslove – Metrološka inspekcija.	
	6.2.7 Promocija uloge i značaja metrološkog nadzora		6.2.7 Broj realizovanih seminara, radionica, okruglih stolova itd.	Ovaj podatak nije u nadležnosti Zavoda za metrologiju, već je u posjedu Uprave za inspeksijske poslove – Metrološka inspekcija.	
	6.2.8 Saradnja sa nevladinim sektorom		6.2.8 Broj realizovanih aktivnosti sa nevladinim sektorom	Ovaj podatak nije u nadležnosti Zavoda za metrologiju, već je u posjedu Uprave za inspeksijske poslove – Metrološka inspekcija.	

Strateški cilj 7. PROMOCIJA ULOGE I ZNAČAJA METROLOGIJE U CRNOJ GORI

OPERATIVNI CILJEVI	AKTIVNOSTI	ODGOVORNE INSTITUCIJE	MJERLJIVI INDIKATORI	REALIZOVANE AKTIVNOSTI	DINAMIKA
7.1 Podizanje nivoa znanja o značaju i ulozi metrologije	7.1.1 Sprovođenje edukativno informativne kampanje	❖ Zavod za metrologiju	7.1.1.1 Broj realizovanih seminara, radionica, okruglih stolova, kongresa, simpozijuma itd...	25. januara održana je radionica na temu značaja mjerenja temperature u proizvodnji, transportu i skladištenju lijekova i medicinskih sredstava; Održan je sastanak sa predstavnicima Ministarstva odbrane radi uspostavljanja saradnje iz oblasti metrologije 06. april 2017.; 24. januara održana je radionica na temu značaja mjerenja temperature u proizvodnji, transportu i skladištenju hrane;	Kontinuirano

			<p>10. jula održana je obuka pod nazivom „ISO 45001:2018 (OHSAS 18001:2007) Izmjene koje donosi novo izdanje“ 27. april 2017;</p> <p>Predstavljanje Zavoda za metrologiju u okviru BIO-ICT „Otvorenih dana“;</p> <p>Zavod za metrologiju organizovao je od 7. do 25. maja 2018. „Otvorene dane“ za učenike osnovnih i srednjih škola. Laboratorije Zavoda za metrologiju, u navedenom periodu, posjetilo je 950 učenika osnovnih i srednjih škola iz čitave Crne Gore. Zavod za metrologiju posjetili su učenici 15 osnovnih škola: „21. maj“, „Božidar Vuković Podgoričanin“, „Milorad Musa Burzan“, „Savo Pejanović“, „Vlado Milić“, „Savo Kažić“ i „Vladimir Nazor“ iz Podgorice, zatim učenici osnovnih škola „Jovan Gnjatović“ i „Jagoš Kontić“ iz Nikšića, „Maršal Tito“ i „Boško Strugar“ iz Ulcinja, kao i učenici osnovnih škola „Dašo Pavičić“ iz Herceg Novog, „Orjenski bataljon“ iz Bijele, „Dušan Obradović“ sa Žabljaka i „25. maj“ iz Rožaja. Zavod za metrologiju posjetili su i učenici šest srednjih škola: Srednje mješovite škole „17. septembar“ sa Žabljaka, Srednje mješovite škole „Ivan Goran Kovačić“ iz Herceg Novog, Gimnazije Cetinje, Srednjih stručnih škola „Ivan Uskoković“ i „Spasoje Raspopović“, kao Gimnazije „Slobodan Škerović“ iz Podgorice; Tokom 2018. nastavljena je saradnja sa SŠ „Spasoje Raspopović“ iz Podgorice. Učenici prvog razreda te škole posjetili su 1. marta 2018. Zavod za metrologiju. Direktorica Zavoda za metrologiju prof. dr Vanja Asanović i direktorica škole „Spasoje Raspopović“ Ljeposava Vuksanović zaključile su Ugovor o obavljanju profesionalne prakse učenika te škole u Zavodu</p>	
--	--	--	--	--

			<p>za metrologiju u maju 2016; Učenci srednje stručne škole JU „Spasoje Raspopović“ obavili su u junu 2018. profesionalnu praksu u Laboratoriji za ispitivanje predmeta od dragocjenih metala. Učenci prvog razreda SŠ „Spasoje Raspopović“ posjetili su 1.marta 2018. Zavod za metrologiju. Službenici Zavoda za metrologiju predstavili su učenicima glavne djelatnosti nacionalnih kalibracionih laboratorija, aktivnosti Zavoda, kao i podatke u vezi sa novim definicijama Međunarodnog sistema mjernih jedinica (SI). Učenci su imali priliku da vide državne etalone i da prisustvuju jednostavnijim postupcima mjerenja u nacionalnim kalibracionim laboratorijama za oblast metrologije mase, pritiska, dužine, električnih veličina, temperature, vremena i frekvencije, zapremine, kao i u Laboratoriji za električnu snagu;</p> <p>Tokom 2018. dvoje studenata Fakulteta za državne i evropske studije koji su na praksi u Zavodu za metrologiju upoznati su sa propisima kancelarijskog poslovanja i sistema kvaliteta. Imali su priliku i da u pisarnici Zavoda za metrologiju evidentiraju zahtjeve i prateće akte i da se upoznaju sa načinom arhiviranja predmeta prvostepenog upravnog postupka. Studenti su prisustvovali i postupku ispitivanja i žigosanja predmeta od dragocjenih metala, kao i postupku ovjeravanja zakonskih mjerila;</p> <p>Studenti druge godine Elektrotehničkog fakulteta, smjer Elektronika, telekomunikacije i računari, kao i sa studijskog programa Energetika i automatika, posjetili su 17. i 18. aprila 2018. Zavod za metrologiju. Studentima ETF-a predstavljane su djelatnosti Zavoda za</p>
--	--	--	--

			<p>metrologiju, kao i predstojeće promjene definicija Međunarodnog sistema jedinica (SI). Studenti su posjetili nacionalne kalibracione laboratorije za oblast metrologije mase, dužine, temperature, pritiska, električnih veličina, zampremine, kao i vremena i frekvencije. U Laboratoriji za električnu snagu predstavljen je segment postupka ovjeravanja brojila električne energije. Laboratorije Zavoda za metrologiju posjetilo je oko 60 studenata studijskog programa Elektronika, telekomunikacije i računari i oko 70 studenata sa smjera Energetika i automatika. Posjeta studenata ETF-a obavljena je u okviru predviđene prakse iz predmeta Električna mjerenja. Sporazum o saradnji Zavoda za metrologiju i Elektrotehničkog fakulteta potpisan je u aprilu 2017. i studenti tog fakulteta već dvije godine, imaju priliku da posjećuju nacionalne kalibracione laboratorije Zavoda za metrologiju;</p> <p>Posredstvom Međunarodne organizacije za razmjenu stručnih praksi (IAESTE) u Zavodu za metrologiju dva mjeseca boravi student Saveznog Univerziteta Ouro Preto iz Brazila, Abdon da Costa Lima Junior. Student Abdon da Costa Lima Junior ima priliku da stekne neophodno praktično iskustvo u nacionalnim kalibracionim laboratorijama Zavoda za metrologiju, kao i da uspostavi buduće poslovne kontakte. Glavni predmeti koje Abdon da Costa Lima Junior ima na Saveznom Univerzitetu Ouro Preto, na smjeru pod nazivom „Proizvodno inženjerstvo“, su matematika, fizika, hemija, statistika, operativno istraživanje, kvalitet, upravljanje i kontrola proizvodnje. S obzirom na</p>
--	--	--	---

			7.1.1.2	Distribuirani edukativni promotivni materijal	<p>to, u Zavodu za metrologiju biće upoznat sa radom nacionalnih kalibracionih laboratorija za oblast metrologije mase, dužine, temperature, pritiska, električnih veličina, zapremine, vremena i frekvencije, kao i sa uslugama kalibracije i ovjeravanja koje Zavod za metrologiju pruža svojim klijentima;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Flajeri: 500 komada; - Reklamni blokovi: 950 komada; -Poster za Konkurs EURAMET-a povodom Svjetskog dana metrologije 2018. na temu redefinicije SI Sistema: 250 komada; - Fascikle 300 komada - Hemijske olovke 1000 komada
			7.1.1.3	Javni nastupi	<p>Predstavnici Zavoda za metrologiju tokom prve polovine 2018. godine imali su brojna predstavljanja u svim crnogorskim medijima.</p>
			7.1.1.4	Broj angažovanih volontera	<p>U prethodnom periodu nije bilo angažovanja volontera u Zavodu.</p>
			7.1.1.5	Broj učešća na	

			<p>manifestacijama posvećenim popularizaciji nauke</p>	<p>Zavod za metrologiju organizovao je od 7. do 25. maja 2018. „Otvorene dane“ za učenike osnovnih i srednjih škola. Laboratorije Zavoda za metrologiju, u navedenom periodu, posjetilo je 950 učenika osnovnih i srednjih škola iz čitave Crne Gore. Zavod za metrologiju posjetili su učenici 15 osnovnih škola: „21. maj“, „Božidar Vuković Podgoričanin“, „Milorad Musa Burzan“, „Savo Pejanović“, „Vlado Milić“, „Savo Kažić“ i „Vladimir Nador“ iz Podgorice, zatim učenici osnovnih škola „Jovan Gnjatović“ i „Jagoš Kontić“ iz Nikšića, „Maršal Tito“ i „Boško Strugar“ iz Ulcinja, kao i učenici osnovnih škola „Dašo Pavičić“ iz Herceg Novog, „Orjenski bataljon“ iz Bijele, „Dušan Obradović“ sa Žabljaka i „25. maj“ iz Rožaja. Zavod za metrologiju posjetili su i učenici šest srednjih škola: Srednje mješovite škole „17. septembar“ sa Žabljaka, Srednje mješovite škole „Ivan Goran Kovačić“ iz Herceg Novog, Gimnazije Cetinje, Srednjih stručnih škola „Ivan Uskoković“ i „Spasoje Raspopović“, kao Gimnazije „Slobodan Škerović“ iz Podgorice; Tokom 2018. nastavljena je saradnja sa SŠ „Spasoje Raspopović“ iz Podgorice. Učenici prvog razreda te škole posjetili su 1. marta 2018. Zavod za metrologiju. Direktorica Zavoda za metrologiju prof. dr Vanja Asanović i direktorica škole „Spasoje Raspopović“ Ljeposava Vuksanović zaključile su Ugovor o obavljanju profesionalne prakse učenika te škole u Zavodu za metrologiju u maju 2016; Učenici srednje stručne škole JU „Spasoje Raspopović“ obavili su u junu 2018. profesionalnu praksu u Laboratoriji za ispitivanje predmeta od dragocjenih metala. Učenici</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>prvog razreda SSŠ „Spasoje Raspopović“ posjetili su 1.marta 2018. Zavod za metrologiju. Službenici Zavoda za metrologiju predstavili su učenicima glavne djelatnosti nacionalnih kalibracionih laboratorija, aktivnosti Zavoda, kao i podatke u vezi sa novim definicijama Međunarodnog sistema mjernih jedinica (SI). Učenici su imali priliku da vide državne etalone i da prisustvuju jednostavnijim postupcima mjerenja u nacionalnim kalibracionim laboratorijama za oblast metrologije mase, pritiska, dužine, električnih veličina, temperature, vremena i frekvencije, zapremine, kao i u Laboratoriji za električnu snagu;</p> <p>Laboratorije Zavoda za metrologiju posjetilo je oko 60 studenata studijskog programa Elektronika, telekomunikacije i računari i oko 70 studenata sa smjera Energetika i automatika. Posjeta studenata ETF-a obavljena je u okviru predviđene prakse iz predmeta Električna mjerenja. Sporazum o saradnji Zavoda za metrologiju i Elektrotehničkog fakulteta potpisan je u aprilu 2017. i studenti tog fakulteta već dvije godine, imaju priliku da posjećuju nacionalne kalibracione laboratorije Zavoda za metrologiju.</p>	
	7.1.2 Izrada komunikacione strategije		7.1.2 Primijenjena komunikaciona strategija Zavoda za metrologiju	<p>Komunikaciona strategija Zavoda za metrologiju za period 2016 – 2018 donijeta je početkom 2016. Tokom 2018. realizovani su brojni ciljevi obuhvaćeni Komunikacionom strategijom o čemu se detaljniji podaci nalaze u dokumentu pod nazivom „Evaluacija Komunikacione strategije 2016-2018“ za period januar-jul 2018. godine.</p>	

	<p>7.1.3 Organizovanje "otvorenih dana" povodom Svjetskog dana metrologije</p>		<p>7.1.3.1 Broj dostavljenih postera posvećenih proslavi Svjetskog dana metrologije</p> <p>7.1.3.2 Broj organizovanih posjeta laboratorijama Zavoda za metrologiju učenika osnovnih i srednjih škola</p>	<p>Povodom proslave Svjetskog dana metrologije štampano je 250 postera. Posteru su dostavljeni svim osnovnim i srednjim školama u Crnoj Gori.</p> <p>Zavod za metrologiju organizovao je od 7. do 25. maja 2018. „Otvorene dane“ za učenike osnovnih i srednjih škola. Laboratorije Zavoda za metrologiju, u navedenom periodu, posjetilo je 950 učenika osnovnih i srednjih škola iz čitave Crne Gore. Zavod za metrologiju posjetili su učenici 15 osnovnih škola: „21. maj“, „Božidar Vuković Podgoričanin“, „Milorad Musa Burzan“, „Savo Pejanović“, „Vlado Milić“, „Savo Kažić“ i „Vladimir Nazor“ iz Podgorice, zatim učenici osnovnih škola „Jovan Gnjatović“ i „Jagoš Kontić“ iz Nikšića, „Maršal Tito“ i „Boško Strugar“ iz Ulcinja, kao i učenici osnovnih škola „Dašo Pavičić“ iz Herceg Novog, „Orjenski bataljon“ iz Bijele, „Dušan Obradović“ sa Žabljaka i „25. maj“ iz Rožaja. Zavod za metrologiju posjetili su i učenici šest srednjih škola: Srednje mješovite škole „17. septembar“ sa Žabljaka, Srednje mješovite škole „Ivan Goran Kovačić“ iz Herceg Novog, Gimnazije Cetinje, Srednjih stručnih škola „Ivan Uskoković“ i „Spasoje Raspopović“, kao Gimnazije „Slobodan Škerović“ iz Podgorice;</p>	
--	--	--	--	--	--

			7.1.3.3 Štampani i distribuirani promotivni materijal	- Poster za Svjetski dan metrologije – 250 komada - Flajeri: 500 komada; - Reklamni blokovi: 950 komada; - Fascikle 300 komada - Hemijske olovke 1000 komada	
			7.1.3.4 Javni nastupi	Povodom aktivnosti „Otvoreni dani“ i u okviru proslave Svjetskog dana metrologije bila su tri javna, odnosno medijska nastupa.	
7.2 Upoznavanje sa mogućnostima pravima i obavezama iz oblasti metrologije	7.2.1 Izdavanje metrološkog glasnika	❖ Ministarstvo ekonomije	7.2.1 Izdavanje metrološkog glasnika	Izdat je sedmi a u toku je priprema osmog i devetog Metrološkog glasnika.	Kontinuirano
	7.2.2 Ažuriranje i unapređenje web stranice www.metrologija.gov.me	❖ Ministarstvo javne uprave ❖ Uprava za inspeksijske poslove ❖ Zavod za metrologiju	7.2.2 Broj posjeta web stranici	U toku 2018. godine napravljena su 2 nova web sajta, od kojih je jedan u sklopu projekta unificiranja web stranica organa državne uprave (www.zm.gov.me) dok je drugi kreiran u komercijalne svrhe u cilju promocije poslovanja Zavoda za metrologiju (www.metrologija.me), što je sve zajedno dovelo do porasta broja posjeta i evidentan je porast od oko 50 pregleda u toku dana. Porastu je dodatno doprinijela i povećana aktivnost Zavoda na društvenim mrežama (Facebook, Instagram, LinkedIn).	
	7.2.3 Ažuriranje portala www.euprava.me za elektronsko podnošenje zahtjeva		7.2.3 Ažuriranost dokumenata koje Zavod za metrologiju dostavlja Ministarstvu javne uprave	Svi dokumenti koje Zavod za metrologiju dostavlja Ministarstvu javne uprave su redovno ažurirani.	

	7.2.4 Pružanje stručne pomoći i informacija		7.2.4 Organizovani okrugli stolovi, seminari, radionice itd.	Održane radionice o značaju mjerenja temperature u prehrambenoj industriji i zdravstvenom sektoru.
	7.2.5 Aktivno učešće na društvenim mrežama		7.2.5 Prepoznatljivost Zavoda za metrologiju na društvenim mrežama	Facebook stranica Zavoda za metrologiju pokrenuta je 17. decembra 2014. Facebook stranica dodatno je promovisana putem plaćenog marketinga, tako da je zaključno sa julom 2018. broj pratilaca stranice povećan na 996. Na FB stranici svakodnevno se postavljaju sve aktuelnosti Zavoda za metrologiju. Otvoreni su profili na društvenim mrežama LinkedIn i Instagram.
	7.2.6 Izada i distribuisanje promotivnog materijala (brošura, flajera i postera, publikacija)		7.2.6 Štampani i distribuirani promotivni materijal	<ul style="list-style-type: none"> - Flajeri: 500 komada; - Reklamni blokovi: 950 komada; - Poster: 250 komada; - Fascikle 300 komada; - Hemijske olovke 1000 komada.
	7.2.7 Saradnja sa nevladinim organizacijama		7.2.7.1 Organizovani okrugli stolovi, seminari, radionice itd.	U prvoj polovini 2018. godine nije bilo organizovanih okruglih stolova sa NVO sektorom.
			7.2.7.2 Javne rasprave Realizovani projekti sa nevladinim organizacijama	U prvoj polovini 2018. godine nije bilo realizovanih aktivnosti sa NVO.

Strateški cilj 8: MEĐUNARODNA PREPOZNATLJIVOST CRNOGORSKOG METROLOŠKOG SISTEMA					
OPERATIVNI CILJEVI	AKTIVNOSTI	ODGOVORNE INSTITUCIJE	MJERLJIVI INDIKATORI	REALIZOVANE AKTIVNOSTI	DINAMIKA
8.1 Članstvo u međunarodnim metrološkim organizacijama	8.1.1 Održavanje punopravnog članstva u EURAMET-u	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ministarstvo ekonomije ❖ Ministarstvo finansija ❖ Ministarstvo evropskih poslova ❖ Zavod za metrologiju 	8.1.1.1 Unapređenje i održavanje članstva u regionalnim i međunarodnim metrološkim organizacijama	<p>Zavod za metrologiju predstavlja Crnu Goru u međunarodnim i regionalnim metrološkim organizacijama, kao i organizacijama u oblasti kontrole predmeta od dragocjenih metala. U okviru svoje nadležnosti, Zavod za metrologiju sprovodi aktivnosti u cilju ispunjavanja člana 77 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih članica sa jedne strane i Crne Gore, sa druge strane, kojim su definisane obaveze Crne Gore da će preduzeti neophodne mjere kako bi postepeno postigla usaglašenost s tehničkim propisima Zajednice i evropskom standardizacijom, metrologijom, akreditacijom i procedurama za ocjenu usaglašenosti. Prema članu 77, ugovorne strane će težiti da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • promovišu upotrebu tehničkih propisa Zajednice, evropskih standarda i procedura za ocjenu usaglašenosti; • obezbjeđuju pomoć u jačanju razvoja infrastrukture kvaliteta: standardizacije, metrologije, akreditacije i ocjene usaglašenosti; • promovišu učešće nadležnih tijela Crne Gore u radu organizacija koje se bave standardizacijom, ocjenjivanjem usaglašenosti, metrologijom i sličnim oblastima (npr. CEN, CENELEC, ETSI, EA, 	Kontinuirano

				<p>WELMEC, EURAMET, itd.);</p> <ul style="list-style-type: none"> gdje je neophodno, zaključuju Sporazum o ocjeni usaglašenosti i prihvatanju industrijskih proizvoda kada zakonski okvir i procedure u Crnoj Gori budu dovoljno usaglašeni s procedurama Zajednice i kada bude dostupna odgovarajuća ekspertiza. Zavod za metrologiju je punopravni član Evropskog udruženja Nacionalnih metroloških instituta, EURAMET-a od 7. juna 2011. godine; Zavod za metrologiju je dopisni član Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju OIML od novembra 2007. godine; Zavod za metrologiju je pridruženi član Evropske kooperacije u zakonskoj metrologiji WELMEC, od januara 2009. godine; Crna Gora je 1. avgusta 2011. godine pridružena Generalnoj Konferenciji za tegove i mjere CGPM, a Zavod za metrologiju je 19. oktobra 2011. godine, potpisao CIPM MRA odnosno CIPM Aranžman o međusobnom priznavanju Zavod za metrologiju je član Međunarodnog udruženja službi za analizu IAAO od oktobra 2012. godine. Crna Gora i Zavod za metrologiju, kao nacionalni metrološki institut, dobili su sredinom januara 2018. punopravno članstvo u Međunarodnom birou za tegove i mjere (BIPM) sa sjedištem u Parizu. Crna Gora pristupanjem BIPM-u postala je 59 država sa punopravnim članstvom u toj organizaciji i učestvovala u donošenju odluka na najvišem svjetskom nivou u oblasti metrologije. Dobijanjem tog statusa, Crna 	
--	--	--	--	---	--

			<p>8.1.1.2 Učešće imenovanih predstavnika u radu tijela regionalnih i međunarodnih metroloških organizacija</p>	<p>Gora, odnosno Zavod za metrologiju, moći će da primjenjuje pravo učešća i glasa na sastancima Generalne konferencije za tegove i mjere (CGPM), pravo ostvarivanja međunarodno prepoznate metrološke sljedivosti kroz usluge kalibracije koje pruža BIPM, bez dodatnih troškova i mogućnost učešća u međunarodnim poređenjima državnih etalona. Zavod za metrologiju postao je pridruženi član Generalne konferencije za tegove i mjere (CGPM), kojeg čine predstavnici svih država potpisnica „Metarske konvencije“, u avgustu 2011. Zahvaljujući svojstvu pridruženog člana Zavod za metrologiju objavio, je u zvaničnoj bazi podataka BIPM-a, 23 međunarodno priznate mjerne i kalibracione mogućnosti (CMC) u oblasti termometrije, zapremine i dužine. Na osnovu toga Crnoj Gori je omogućeno da pokaže svoje metrološke mogućnosti drugim nacionalnim metrološkim institutima širom svijeta, što je doprinjelo smanjivanju tehničkih barijera u trgovini i podršku crnogorskoj ekonomiji;</p> <p>“EURAMET TC-Q”, od 18. i 19. april 2017. godine Pariz - Francuska, prof. dr Vanja Asanović i pomoćnik direktorice Goran Vukoslavović. “EURAMET TC-T”, od 24. do 27. april 2017. godine Boras - Švedska, Tanja Vukićević.</p>	
--	--	--	---	--	--

	<p>8.1.2 Sticanje statusa punopravnog članstva u OIML-u</p>		<p>8.1.2.1 Unaprijeđenje i održavanje članstva u regionalnim i međunarodnim metrološkim organizacijama</p> <p>8.1.2.2 Učešće imenovanih predstavnika u radu tijela regionalnih i međunarodnih metroloških organizacija</p>	<p>Punopravno članstvo se očekuje krajem 2018. godine.</p> <p>U prvoj polovini 2018. godine predstavnici Zavoda za metrologiju nisu učestvovali u radu navedenih tijela.</p>	
	<p>8.1.3 Održavanje članstva WELMEC-a</p>		<p>8.1.3.1 Unapređenje i održavanje članstva u regionalnim i međunarodnim metrološkim organizacijama</p>	<p>Članstvo u WELMEC –u je uslovljeno punopravnim članstvom Crne Gore u EU.</p>	

			<p>8.1.3.2 Učešće imenovanih predstavnika u radu tijela regionalnih i međunarodnih metroloških organizacija</p>	<p>U prvoj polovini 2018. godine imenovani su predstavnici Zavoda za metrologiju za radne grupe WELMEC-a: WG2 – Directive Implementation; WG5 – Metrological Supervision; WG6 – Prepackages; WG7 – Software; WG8 – Measuring Instruments Directive; WG10 – Measuring Equipment for liquids other than water; WG11 – Utility Meters; WG12 – Taximeters; WG13 – Water and Heat Meters.</p>	
	<p>8.1.4 Potpisivanje Metarske konvencije</p>		<p>8.1.4.1 Unapređenje i održavanje članstva u regionalnim i međunarodnim metrološkim organizacijama</p>	<p>Crna Gora i Zavod za metrologiju, kao nacionalni metrološki institut, dobili su sredinom januara 2018. punopravno članstvo u Međunarodnom birou za tegove i mjere (BIPM) sa sjedištem u Parizu. Crna Gora pristupanjem BIPM-u postala je 59 država sa punopravnim članstvom u toj organizaciji i učestvovala u donošenju odluka na najvišem svjetskom nivou u oblasti metrologije. Dobijanjem tog statusa, Crna Gora, odnosno Zavod za metrologiju, moći će da primjenjuje pravo učešća i glasa na sastancima Generalne konferencije za tegove i mjere (CGPM), pravo ostvarivanja međunarodno prepoznate metrološke sljedivosti kroz usluge kalibracije koje pruža BIPM, bez dodatnih troškova i mogućnost učešća u međunarodnim poređenjima državnih etalona. Zavod za metrologiju postao je pridruženi član Generalne konferencije za tegove i mjere (CGPM), kojeg čine predstavnici svih država potpisnica „Metarske konvencije“, u avgustu 2011. Zahvaljujući svojstvu pridruženog člana</p>	

			8.1.4.2 Učešće imenovanih predstavnika u radu tijela regionalnih i međunarodnih metroloških organizacija	<p>Zavod za metrologiju objavio, je u zvaničnoj bazi podataka BIPM-a, 23 međunarodno priznate mjerne i kalibracione mogućnosti (CMC) u oblasti termometrije, zapremine i dužine. Na osnovu toga Crnoj Gori je omogućeno da pokaže svoje metrološke mogućnosti drugim nacionalnim metrološkim institutima širom svijeta, što je doprinjelo smanjivanju tehničkih barijera u trgovini i podršku crnogorskoj ekonomiji.</p> <p>U prvoj polovini 2018. godine predstavnici Zavoda za metrologiju nisu učestvovali u radu navedenih tijela.</p>	
8.2 Objavljivanje mjernih i kalibracionih mogućnosti CMCs Nacionalnih kalibracionih laboratorija u BIPM bazi podataka (KCDB Key Comparison Database)	8.2.1 Učešće u međulaboratorijskim poređenjima u okviru EURAMET-a	❖ Zavod za metrologiju	8.2.1 Ispunjen plan međulaboratorijskih poređenja sa $E_n \leq 1$	<p>U toku 2018. godine, Zavod za metrologiju je učestvovao u međulaboratorijskim poređenjima u oblasti dužine, vremena i frekvencije i pritiska organizovanim u okviru različitih projekata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Laboratorija za vrijeme i frekvenciju: BIPM CCTFK001.UTC formiranje UTC vremena; - Laboratorija za dužinu EURAMET project 1410 EURAMET.LK4. Key Comparison Calibration of Diameter Standards poređenje etalona unutrašnjeg i spoljašnjeg prečnika; - Laboratorija za pritisak EURAMET 1252 Digital Pressure Gauge Comparison 0 MPa – 100 Mpa. 	Kontinuirano
	8.2.2 PEER REVIEW/eksterna provjera		8.2.2 Izveštaj peer review/eksterne provjere	<p>U okviru projekta Evropskog udruženja nacionalnih metroloških instituta (EURAMET Project reg.no.1265) iz 2013. godine, Zavod za metrologiju posjetio je predsjedavajući EURAMET-ovog Tehničkog komiteta za kvalitet</p>	

				<p>(TC-Q) Enver Sadikoğlu. Navedeni projekat podrazumjeva reviziju sistema menadžmenta kvalitetom Zavoda za metrologiju...</p> <p>Menadžer kvaliteta u Zavodu za metrologiju Goran Vukoslavović na sjednici Tehničkog komiteta za kvalitet održanoj u Parizu 18. i 19. aprila 2018. predstavio je organizacionu strukturu Zavoda za metrologiju, razvoj nacionalnih kalibracionih laboratorija, dokumentaciju sistema menadžmenta kvalitetom, rad Odbora za kvalitet, statističke podatke o kalibraciji mjerila i etalona, kao i planove za naredni period. Članovi Tehničkog komiteta za kvalitet jednoglasno su prihvatili Izvještaj o implementaciji sistema menadžmenta kvalitetom i prezentaciju sistema i potvrdili povjerenje u uspostavljeni sistem.</p>	
	8.2.3 Priprema dokumentacije i podnošenje prijave mjernih i kalibracionih mogućnosti		8.2.3 Broj objavljenih CMCs	<p>U oktobru 2017. godine, objavljen je 1 CMC iz oblasti dužine, a u novembru 2017. godine 3 CMC iz oblasti zapremine, pa je njihov trenutni broj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 18 iz oblasti termometrije; - 4 iz oblasti zapremine; - 1 iz oblasti dužine. 	
8.3 Regionalni i međunarodni projekti	8.3.1 Realizacija programa IPA 2014-2016	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ministarstvo ekonomije ❖ Ministarstvo finansija ❖ Ministarstvo 	<p>8.3.1.1 Nabavka i instaliranje opreme</p> <p>8.3.1.2 Broj realizovanih obuka</p>	<p>U toku je finalni postupak za nabavku opreme i obuka iz sredstava IPA fondova (IPA 2014), a realizacija se očekuje do kraja 2018. godine.</p> <p>Realizacija se očekuje do kraja 2018. godine.</p>	Kontinuirano

	8.3.2	Realizacija regionalnog projekta: SIDA Infrastruktura kvaliteta za zemlje zapadnog Balkana	evropskih poslova ❖ Zavod za metrologiju	8.3.2.1	Broj realizovanih obuka	Nije bilo realizovanih obuka.
				8.3.2.2	Broj realizovanih PT šema	Nije bilo obuka iz PT šema.
	8.3.3	Učešće u EMPIR-u		8.3.3	Broj projekata u kojem učestvuju predstavnici Crne Gore	Predstavnici Zavoda za metrologiju trenutno učestvuju u jednom projektu dok su podnijete dvije aplikacije za nove projekte za koje se još uvijek čeka odgovor.
	8.3.4	Učešće u projektima EURAMET-a		8.3.4.1	Rezultati međulaboratorijskih poređenja	U toku 2018. godine, Zavod za metrologiju je učestvovao u međulaboratorijskim poređenjima u oblasti dužine, vremena i frekvencije i pritiska organizovanim u okviru različitih projekata.
				8.3.4.2	Broj realizovanih obuka	Uspješno realizovane 2 obuke.
	8.3.5	Bilateralna saradnja		8.3.5.1	Broj realizovanih obuka	U okviru bilateralne saradnje sa Slovenijom u prvoj polovini 2018. godine realizovane su 3 obuke.
				8.3.5.2	Rezultati međulaboratorijskih poređenja	Nije bilo poređenja.
				8.3.5.3	Nabavka opreme	Nije bilo nabavke opreme.

- ❖ Prilog – Detaljan prikaz pregledanih, ovjerenih i odbijenih mjerila u Zavodu za metrologiju (zaključno sa 31. julom 2018. godine)

Mjerila	Pregledano [kom]	Ovjereno [kom]	Odbijeno [kom]
Neautomatske vage klase tačnosti II	47	47	0
Neaut. vage klase tačnosti III do 9000 kg	1113	1113	0
Neaut. vage klase tačnosti III preko 9000 kg („Kamionske vage“)	37	37	0

Mjerila	Pregledano [kom]	Ovjereno [kom]	Odbijeno [kom]
Vage sa automatskim funkcionisanjem	8	8	0
Vage na transportnoj traci	4	4	0
Vage za dojenčad	1	1	0
Tegovi klase tačnosti M1	244	244	0
Vodomjeri	9160	9129	31
Sprave za tečna goriva (TG)	221	221	0
Sprave za tečni naftni gas (TNG)	41	41	0
Mjerni sistemi za tečnosti koje nijesu voda	31	31	0
Rezervoari	39	39	0
Autom.mjerila nivoa tečnosti u nepokret. rezerv.	13	13	0
Brojila električne energije	58193	58193	0
Mjerni transformatori	86	86	0
Mjerila za ispitivanje mjera zaštite u elektrotehnici	6	6	0

Mjerila	Pregledano [kom]	Ovjereno [kom]	Odbijeno [kom]
Mjerila dužine opšte namjene	3	3	0
Manometri za mjerenje pritiska u pneumaticima motornih vozila	84	82	2
Manometri za mjerenje krvnog pritiska	266	266	0
Manometri (industrija, laboratorije, itd)	183	171	12
Magnetno induktivni mjerači protoka	1	1	0
Mjerne letve	17	17	0
Etilometri	196	186	10
Mjerila za kontrolu brzine vozila u pokretu	38	38	0
Taksimetri	1457	1457	0
Uređaji za mjerenje TG i TNG	29	29	0
Mjerila zvuka	2	2	0
UKUPNO:	71520	71465	55

